

Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение
Средняя общеобразовательная школа села Владимировка
Тандинского кожууна

Рассмотрено
Руководитель МО
начальных классов
Саяты О.К.
от «30» августа 2023г.

Согласовано
Завуч по УВР
Санчат А.А.
«31» августа 2023г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

Предмет: Тувинский язык

Класс:4

Уровень обучения базовый

Учебный год: 2023 – 2024

Учитель (ФИО): Натпит-оол Снежана Любомировна

Составитель программы:
Ф.И.О., должность:
Натпит-оол.С.Л. учитель начальных
классов

подпись

с. Владимировка – 2023 г.

ТАЙЫЛБЫР БИЖИК

Тыва дылдың ажылчын программазын Тыва Республиканың ниити өөредилгезиниң эге школага Тыва дыл талазы-биле күрүне стандарттарынга дүүштүр 1-4 класстарга А.К.Ойдан-оолдун, Э. Д. Ондарнын, Н. Ч. Дамбанын 2008 чылда тургусканы программага даянып тургускан. 4-ку класска тыва дылды А.К. Ойдан-оолдун, А.М. Белек-Байырнын ниити өөредилге черлеринге өөредилге ному-биле планнаттынган.

1-4 класстарга төрөөн дыл үстүкү класстарга өөренир литература эртемнериниң белеткел чадазы болбушаан, колдуунда-ла практиктиг сорулгаларны чедип алырынче угланган.

Эге класстарга тыва дылды өөредириниң **кол сорулгалары:**

1. Уругларның аас болгаш бижимел чугаазын, чаа чүвени билип алыр чүткүл-сонуургалын сайзырадыр. Уругларны медреселдиг шын номчуур, бижиир болгаш чугаалаарынга өөредери.
2. Оларга төрөөн дыл талазы - биле эге билиглерни бээри.
3. Уругларны ном ажыглаарынга чаңчыктырар болгаш оларның дылга сонуургалын, номчулга болгаш бижилге - биле холбаштыр бойдушту, ниитилелдин амыдыралын хайгаараарынга үндезилээш, өөреникчилерни материалистиг үзел – бодал – биле чепсеглээри.
4. Уругларны мораль болгаш эстетика талазы – биле кижизидери: эки мөзү-шынарлыг, идепкейлиг, күш-ажылга ынак, хүлээнген херээнге харысалгалыг хамаатылар болурунга, таварышкан беогелерни бот-миннип ажып эртери.
5. Өөренип турар чүүлдерни сайгарып, бөлүктөп, деңнеп, түңнеп билиринге, оларның иштинден кол болгаш чугула чүүлдерни тып, тайылбырлаарынга өөреникчилерни таныштырары.

Тыва дылда 4кү класстың календарьлыг планы бүдүн өөредилге чылында **68 шакты, неделяда 2 шакты** тургузуп турар:

Өөредилге планы дараазында номнар болгаш методиктиг сүмелерни ажыглаарын сүмелээн. 1-4 класстарга уругларның билиин хынаары – биле А. А. Алдын – оолдун «Эдертиглер болгаш диктантылар чыындызы», А.А.Алдын-оол «Диктантылар чыындызы» дөрт чылдыг эге школаның 1-4 класстарынга Кызыл-2010ч

Өөреникчилерниң билиглеринге, мергежилдеринге болгаш чаңчылдарынга кол негелделер өөреникчилер 4-кү классты дооскаш, дараазында билиглерни алган турар:

- сөстүң тургузуу: дазыл, чогаадылга болгаш өскертилге кожумактары; чугаа кезектери: чүве ады, демдек ады, кылыг сөзү, эдеринчилер; домак кежигүннери: чугула (кол сөс, сөглөкчи) болгаш ийиги чергениң.

Өөреникчилерниң алган турар мергежилдери:

- шын бижилгезин өөренип алганы сөстөрлиг 55-65 хире сөстүг сөзүглелди чараш холжүжү-биле чазыг чокка дүжүрүп азы адап бээрге бижири, аңаа херек таварылгада улуг секти, айтырыг болгаш кыйгырыг демдектерин шын салыры;
- фонетиктиг сайгарылганы кылыры: сөстөрни слогтарга чарары, ажык болгаш ажык эвес уннерни ылгап, сөстөрдө үннерни болгаш үжүктерни шын тодарадып билири;
- сөстөрни тургузуг талазы-биле сайгарып билири (дазыл, чогаадылга, өскертилге кожумактарын ылгаары);
- чугаа кезектерин болгаш оларның грамматиктиг демдектерин (чүве адының санын, падежин, кылыг сөзүнүң үелерин) билири;
- домакта сөстөрниң аозында харылзаазын тургузар, оларны сөс каттыжыышкыннарынга чарар;
- домактарның бөдүүн синтаксистиг сайгарылгазын кылыр: чугаалаар сорулгазының аайы-биле оларның янзызын тодарадыр, чугула болгаш ийиги черге кежигүннерин аңгылаар, оларның аразында харылзаазын айтырыглар дузазы-биле тургузар;
- коллективти-биле тургускан план эзугаар 55-60 хире сөстүг эдертиг болгаш чогаадыг бижиир.

Өөредилге материалын хувааганы

№ п/п	Болуктернин аттары	Шагы
1	Ийиги болгаш ушку класстарга ооренген чуулдерин катаптаары	
2	Домак	
3	Созуглел	
4	Чуве ады	
5	Демдек ады	
6	Сан ады	
7	Ат орну	
8	Кылыг созу	
9	Наречие	
10	Чыл тончузунде катаптаашкын	
		Түңнел

Программаны тургузуп тура дараазында принциптерни сагаан:

1. Коммуникативтиг принцип. Уругларның тыва дылда аас-чугаазын харылзаалыг чугаага сайзыраңгай, тодаргай болуру - биле аңгы-аңгы хевирлерин ажыглап билиринге өөредир.
2. Төрээн дылын шын, медреселдиг ажыглап билириниң принциви.
3. Көргүзүг материалдарын ажыглаар принцип.
4. Дес-дараалашкаан барымдаалаар принцип.
5. Уругларның назы-харын барымдаалаан принцип.

Тыва дылда өөредилге программазын шиңгээттингениниң чижек түңнелдери.

Төрээн дылды өөренигиниң түңнелинде өөреникчилер тыва дылды чон аразында харылзажырының болгаш национал культуразының кол херексели деп медресеп билген турар ужурлуг. Ынчангаш уругларның төрээн дылынга эки хамаарылгазы, дылды шын, частырыг чок ажыглап билиринден хамааржыр. Тыва дыл уругларга өөредилгениң кол дозу база даап боданыышкынының, медресеп билиишкининиң, чогаадыкчы чоруун сайзырадырынга кол херексел болур.

Тыва дылды өөренип турар үеде өөреникчилер аас – биле болгаш бижимел харылзаалыг чугаага бодунуң чогаадыкчы чоруун ажыглап, херек медээ - дыңнадыгны, өөредилге даалгаларын күүседиринге янзы-бүрү номнардан(өөредилге номнары, энциклопедия, словарьлар, солун-сеткүүлдерден) тып өөренир.

Төрээн дылды өөренигиниң түңнелинде өөреникчилерниң чаа өөредилге материалын өөрениринге сонургалы бедип, тыва дылды улаштыр бедик чадага өөренириниң дөзү болур.

Кижидилге талазы-биле алырга, уруглар чугаа культуразының чурумунга, аас чугаазынга, төрээн дылынга хамаарылгазы чоннуң сагыш-сеткилиниң бедик көдүрлүүшкүнүнүң херексели деп билип алыр ужурлуг.

4-кү классты доозуп тура тыва дылда программаны билип алганының планнаттынган түңнелдери.

Личностуг өөреникчилерниң өөренип алган турар билиглери:

Тыва дылды боданырының болгаш чон аразында харылзажырының эң-не кол херексели деп медресеп билири

- өөредилгениң чедишкиниң болурунун чылдагаанын тып билири;
- Тыва дылды билири дээрге-ле национал культураның чоргааралы болур.
- Кижилерниң угаан-бодалын болгаш сагыш-сетклини илередир дылдың аңгы-аңгы хевирлерин сайзырадып билири.
- Чоннуң аас-чугаазының аялгаларынче кичээнгей салып билири.

- Тыва дылга сонургалы бедип, ону хандыр өөренири болур.
- Аас болгаш бижимел чугаага дылды кайы хире билирин боду хынап билири болур

Өөреникчилерге хевирлеттинер билиглер:

- Төрээн дылын камнап билир болгаш оон сайзыраарыга бодунуң улуг-хуузун кириштирип турарын медресеп билири.
- Тыва дылды эстетиктиг омур-хевирниң кижизиттинеринге, кижилер аразында харылзааның дөзү кылдыр шилип алыры болур.

Метапредметтиг

Регулятивтиг өөреникчилерниң өөренип алган турар билиглери:

- Кичээлде кандыг сорулга салдынганын билген турар.
- Кичээлдин сорулгаларына хамаарыштыр бодунуң кылыр ужурлуг ажылдарын планнап алыры.
- Мергежилгелер бодаарда кандыг аргалар ажыглаарын медреселдиг шилип алыр ужурлуг.
- Өөредилге үезинде берген даалгаларны дес-дараалаштыр база алгоритм ёзугаар кылып билир ужурлуг.
- Бодунуң болгаш эжиниң орфографтыг болгаш бижик демдектеринге кылган частырыгларын база боду бодун хынап билир ужурлуг.

өөреникчилерниң өөренип алыр аргалары:

- Башкы-биле демниг ажылдажыышкын үезинде бердинген темага чаа сорулгаларны салып билири;
- Кылган ажылдарына болгаш ажыл үезинде бот хыналданы шын кылып турарын сайгарып, шинчилеп билири;
- Бодунуң ажылын планнап билири;

өөредиглиг

өөреникчилерниң өөренип алган турар билиглери:

- өөредилгеге херек билиглерни энциклопедияларны, словарьларны, справочниктерни, өөредилге номнарын, Интернетти ажыглап тургаш тып билири;
- Тыва дылда схемаларны, модельдерни, демдектерни ажыглап билири;
- Белен таблица, схемаларны, сөзүглелдерни долдуруп билири;
- Дылда үннерни, үжүктөрни, сөстүң кезектерин, домак кижигүннерин, бөдүүн домактарны тып, анализтеп, сайгарып, деңнеп, бөлүктөп билири;
- План ёзугаар өөрөнгөн материалды бөлүктөп, түңнеп билири;
- Номчаан сөзүглелдеринден кол утка илередип турар домактарны тып билири;
- Сөстөрдө орфограммаларны тып билири;

өөреникчилерниң өөренип алыр аргалары:

- Херек билиглерни библиотекалардан, өөредиглиг литературадан болгаш Интернеттен тып билири;
- Медреселдиг болгаш хостуг аас болгаш бижимел чугааны тургузуп билири;
- Логиктиг угаап боданыышкынын аас болгаш бижимел чугаага шын тургузуп билири;
- Алган медээлерни критиктиг үнелеп билири;

Коммуникативтиг

өөреникчилерниң өөренип алган турар билиглери:

- Чугааны диалог хевирин билири.
- Эжи-биле ажылдап тургаш кайы арга шын дээрзин, эжинин үзел-бодалы-биле деңнештирип тургаш ниити түңнел үндүрүп шыдаар ужурлуг.
- Өөреникчилер аразында сүмелешип тургаш ниити түңнелди үндүрүптөри.
- Бодунуң үзел-бодалын илередип билири.
- Билдинмес чүүл бар болза, катап айтырып тургаш билип алыр аргалыг.

- Бот-боттарының аразында хынажып база кошкак өөренир эштеринге дуза кадып шыдаар ужурлуг.
өөреникчилерниң өөренип алыр аргалары:

- Салып алган сорулгаларын чедип алырда өске кижилернин үзел – бодалдарын база дыннап, үнелеп билири;
- Уруглар боттарының аразында дузалажып тургаш бот-боттарының аразында хыналданы шын чорудуп билири;
- Аас чугаага өөренип алган билиглерин шын ажыглап билири;
- Эжинге дамчыдар херек медээни долу болгаш дес-дараалашкак кылдыр дамчыдып билири;

**Тыва дылда чыл тәнчүзүнде өөреникчилерниң билип алган турар ужурлуг билиглери.
өөреникчилерниң өөренип алган турар билиглери:**

- Тыва дылды боданырының болгаш чон аразында харылзажырының эң-не кол херексели деп медереп билири.
- өөредилгениң чедишкинниг болурунуң чылдагаанын тып билири;
- Сөстүң тургузуу: дазыл, чогаадылга өскертилге кожумактары;
- Чугаа кезектери: чүве ады, демдек ады, кылыг сөзү, эдеринчилер;
- Домак кежигүннери: чугула болгаш ийиги чергениң кежигүннери.
- Коллективтии – биле тургускан план ёзугаар 45-50 хире сөстүг эдертиг болгаш чогаадыг бижиир.
- Тыва дыл кичээлдеринде билиглерин херек кырында чогаадыкчы ажыл үезинде, бодалдарын илередирде, аас болгаш бижимел чугаа үезинде ажыглап билири;
- өөредилге үезинде берген даалгаларны дес-дараалаштыр база алгоритм ёзугаар кылып билир ужурлуг.
- өөредилгеге херек билиглерни энциклопедияларны, словарьларны, справочниктерни, өөредилге номнарын, Интернетти ажыглап тургаш тып билири;
- Эжи-биле ажылдап тургаш кайы арга шын дээрзин эжиниң үзел-бодалы-биле деңнештирип тургаш ниити түңнел үндүрүп шыдаар ужурлуг.

Өөреникчилерниң өөренип алыр аргалары:

- Чугаа кезектерин тып, аңгылап билири;
- Орфографтыг частырыг туруп болур черни сөс иштинден тып билири;
- Төрээн дылын камнап билир болгаш ооң сайзыраарыга бодуну үлүг-хуузун кириштирип турарын медереп билип, эстетиктиг овор-хевирниң кижизиттинеринге, кижилер аразында харылзааның дозу кылдыр шилип алыры болур.
- Дылдың дүрүмнерин ажыглап тургаш бодунуң бодалдарын илередип билири;
- Медерелдиг болгаш хостуг аас болгаш бижимел чугааны тургузуп билири;

Предметтиг.

Өөреникчилерниң өөренип алган турар билиглери:

- Шын бижилгезин өөренип алганы сөстерлиг 45-50 хире сөстүг сөзүглелди чараш хол үжүү-биле чазыг чокка дүжүрүп азы адап бээрге бижири, аңаа херек таварылгаларда улуг секти, айтырыг болгаш кыйгырыг демдектерин шын салыры.
- Фонетиктиг сайгарылганы кылыры: сөстерни слогтарга чарары, ажык болгаш ажык эвес үннери ылгап, сөстерде үннерни болгаш үжүктөрни шын тодарадып билири;
- Сөстерни тургузуг талазы-биле сайгарып билири (дазыл, чогаадылга, өскертилге кожумактарын ылгаар).
- Чугаа кезектерин болгаш оларның грамматиктиг демдектерин (чүве адының санын, падежин, кылыг сөзүнүң үзелерин) билири;
- Домакта сөстерниң аразында харылзаазын тургузар, оларны сөс каттыжышкыннарынга чарар;
- Домактарның бөдүүн синтаксистиг сайгарылгазын кылыр: чугаалаар сорулгазының аайы-биле оларның янзызын тодарадыр, чугула болгаш ийиги чергениң кежигүннерин аңгылаар, оларның аразында харылзаазын айтырыглар дузазы-биле тургузар.
- Коллективтии – биле тургускан план ёзугаар 45-50 хире сөстүг эдертиг болгаш чогаадыг бижиир.

Өөреникчилерниң өөренип алыр аргалары.

- Тыва дылда синоним, антоним сөстөрни деңнеп тургаш тып билири;
- Бердинген сөстүң долу фонетиктиг сайгарылгазын кылып билири;
- Бодунуң кылган ажылын долузу-биле хынап, бодунга демдекти шын салып билири;
- Чогаадыг бижип тургаш бодунуңүзел-бодалын долузу- биле бодунуң сөстери-биле аас болгаш бижимел хевирге дамчыдып билири;
- Домакта сөстөрни аразында харылзаазын тып, оларны сөс каттыжышкыннарынга чарып билири;
- Домактың синтаксистиг сайгарылгазын кылып билири;
- Чугаа кезектерин тып, аңгылап билири;
- Орфографтыг частырыг туруп болур черни сөс иштинден тып билири;

Чогаадыкчы ажылдар.

өөреникчилерниң өөренип алган турар билиглери:

- План ёзугаар сөзүглелди тургузуп билири;
- Бердинген чуруктарга чогаадыгларны тургузуп чогаадып билири;
- Даалгаларлыг мергежилгелерни шын, медреселдиг кылып билири;
- Тыва дыл кичээлдеринде билиглериң херек кырында чогаадыкчы ажыл үезинде, бодалдарын илередирде, аас болгаш бижимел чугаа үезинде ажыглап билири;

Өөреникчилерниң өөренип алыр аргалары:

- Бодунуң чогаадыыңа чурук чуруп билири;
- Дылдың дүрүмнерин ажыглап тургаш, бодунуң бодалдарын илередип билири;
- Домактарда кылган частырыгларны тып, эдип билири.
- Эгезин берген чугааны улаштыр чогаадып билири;

Тыва дылдын календарь – тематиктиг планы (4 класс)

№	Кичээлдин темазы	Шагы	Ниити билиглер	Эртер хуну	
				план	факт
1	Домак. Домакта состернин харылзаазы.	1	Домак деп чул? Утказынын аайы-биле домактарны ылгап билир. Бижик демдектерин шын хереглеп билир. Харылзаалыг чугаа деп чул?	03.09	
2	Домактын чугула болгаш ийиги черге кежигуннери	1	Кол сос, соглекчи болгаш ийиги чергенин кежигун-нерин домактан тып билир. Дурумнени билген турар.	05.09	
3	Созуглелдин янзылары: тоожушкун, чурумал, угаап боданыышкын	1	Дурумну билген турар. Созуглелдин утказын билген турар.	10.09	
4	Уннер болгаш ужуктер. Слог.	1	Ажык, ажык эвес уннерни состерден тодарадып билир. Состерни слогтарга чарып билир.	12.09	
5	Ажык эвес уннерни дакпырлап бижири. Куштуг болгаш кошкак ажык эвес уннер.	1	Дакпырлаан ажык эвес ужуктерни сос иштинге шын бижип билир. Куштуг болгаш кошкак ажык эвес уннерни ылгап билир.	17.09	
6	Хыналда диктант «Чараа-чечен».	1	Ооренген состеринге диктантыны бижип билир.	19.09	
7	Частырыглар-биле ажыл. Дазыл болгаш торел состер	1	Торел состерни тодарадып болгаш тургузуп билир. Домактар чогаадып, утказын тайылбырлап билир.	24.09	
8	Дазыл болгаш кожумактар.	1	Состун тургузуу сайгарар	26.09	
9	Чогаадылга кожумактары.	1	Чогаадылга кожумактарын шын тып шыяры. Созуглелди частырыг чок шын дужуруп бижип билир	01.10	
10	Оскертилге кожумактары.	1	Оскертилге кожумактарын таныыр. Оларнын утказын билир Соске шын ажыглап шыдаар.	03.10	
11	Дефистеп бижиир нарын состер. Дазылы кызырылган нарын состер	1	Нарын состерни шын бижип билир. Аас болгаш бижимел чугаага хереглеп шыдаар.	08.10	
12	Домак дугайында билиг. Нарын домак.	1	Домактарнын болуктерин билир. Чугула болгаш ийиги черге кежигуннерин тодарадып, шыйып шыдаар	10.10	
13	Чангыс аймак кежигуннерлиг домактар. Чангыс аймак кежигуннернин холбажыр аргалары.	1	Чангыс аймак кежигуннерлиг домактарнын холбажыр аргаларын билиндирер.	15.10	
14	Хыналда диктант "Алдын кус»	1	Дыннаан созуглелин бижип дамчыдары	17.10	

15	Диктантынын анализи. Дорт чугаалыг домактар. (Адалгалыг домактар). Диалог.	1	Дорт чугаалыг болгаш адалгалыг домактарны таныыр. Оларны аянынг номчуур. Бижик демдектерин шын салып билир. Кандыг – бир темага диалог туругузуп билир. Диалогка бижик демдектерин шын хереглеп шыдаар.	22.10	
16	Созуглел. Созуглелдин кол темазы болгаш кол бодалы.	1	Харызаалыг чугаа деп чул дээрзин билир. Чугаанын темазын, кол бодалын илередип шыдаар. Кезектерге чарып алгаш чугаалар билир.	24.10	
17	Чуве адынын дугайында нити билиг. Чуве аттарынын падежтерге оскерлири. Чангыстын саны.	1	Дурумнерни сдоктаадып алган турар. Чуве аттарын чугаага болгаш бижикке шын хереглеп билир турар. Тыва дылдын падежтерин, айтырыгларын билир боор. Чуве адынын падежин шын тодарадып шыдаар.	07.11	
18	Адаарынын падежи. Кым? Чуу? Хамаарыштыларынын падежи. Кымнын? Чунун?	1	Адаарынын болгаш хамаарыштыларынын падежинде чуве аттарын тодарадып чугаага хереглеп билир болур.	12.11	
19	Бээринин падежи. Кымгы? Чуге? Кая? Онаарынын падежи Кымны? Чуну?	1	Бээринин болгаш онаарынын падежтерин чугаага шын хереглеп шыдаар болур.	14.11	
20	Турарынын падежи. Кымда? Чуде? Кайда? Унеринин падежи. Кымдан? Чуден? Кайыын?	1 1	Турарынын падежин чугаага ажыглаары Унеринин падежинин кожумактарын бижири	19.11	
21	Углаарынын падежи. Кымче? Чуже? Кайнаар? Чуве аттарынын падежтерге оскерлири. Чангыстын саны деп теманы туннээри	1	Углаарынын падежинде состерни шын бижири Ооренген билиглерин хереглеп билир. Бот ажылга бодунун билиин хынаар.Практиктиг ажылдар	21.11	
22	Хыналда диктант «Кыш»	1	Диктантыны дыннап бижиир Ооренген билиглерин ажыглап билир.	26.11	
23	Хойнун санында чуве аттарынын падежтерге оскерлири	1	Бот ажыл. Сос болгаш домак биле ажыл.	28.11	
24	Чуве адынын хамаарылга хевири.	1	Созуглел-биле ажыл. Хайгаарал болгаш анализ.	03.11	
25	Орус дылдан улегерлеп алган состернин падежтерге оскерлири	1	Чурук-биле ажыл.	05.12	
26	Хыналды ажыл.	1	Алган билиглерни хынаары	10.12	
27	Демдек адынын утказы болгаш харыылаар	1	Бот ажыл Хайгаарал	12.12	

	айтырыглары		болгаш анализ ажылы		
28	Укталбаан болгаш укталбаан демдек аттары	1	Демдек адынын дугайында билири. Оларны домак иштинден тып билири.	17.12	
29	Удурланышкак болгаш чоок уткалыг демдек аттары	1	Удурланышкак болгаш чоок уткалыг демдек аттарын тып ылгап билири	19.12	
30	Хыналда диктант «Ушкан пош»	1		24.12	
31	Частырыглар-биле ажыл. Демдек аттарынын чуве аттары-биле холбаазы	1	Демдек ады деп чул дээрзин билири, оларнын айтырыгларын болгаш арыннарын билири	26.12	
32	Демдек аттарынын кожумактарын шын бижири. Демдек аттарынын тургузуун шын сайгарары	1		14.01	
33	Ооредиглиг эдертиг «Кужугет Октай»	1	Эдерти бижип дамчыдары	16.01	
34	Онаалгалыг хыналда диктант «Дилги»	1	Алган билиглерин ажыглап билири	21.01	
35	Диктантынын анализи. Сан ады, оон утказы, айтырыглары	1	Частырыгларын анализтеп билиринге ооредир. Сан ады деп чул дээрзин билири	23.01	
36	Тун болгаш дугаар сан аттары	1	Тун болгаш дугаар сан аттары ажыглаары	28.01	
37	Сан аттарынын чуве аттары-биле холбаазы	1	Сан аттарын чуве аттары-биле кады ажыглаары	30.01	
38	Тун болгаш дугаар сан аттарын чугаага ажыглаары	1	Тун болгаш дугаар сан аттарын чугаага ажыглаары	04.02	
39	Сан адынын дугайында алган билиглерин туннээри. Тест	1	Алган билиглерин ажыглап билири	06.02	
40	Ниити билиг. Ат орнунун арыннарга болгаш саннарга оскерлири	1	Ат орнунун дугайында нити билиг бээри.	11.02	

41	Арыннын ат оруннарынын падежтерге оскерлири.	1	Арыннын ат оруннарынын падежтерге оскерлири. Арыннын ат оруннарынын чугаага ужур-дузазы.	13.02	
42	Арыннын ат оруннарынын хереглели, чугаага ужур-дузазы.	1		18.02	
43	Чурук-биле ажыл. «Куштарга болгаш дириг амытаннарга мээн дузам» деп чугаа тургузар.	1	Бодунун бодалын дамчыдып билири	20.02	
44	Шилилгелиг диктант. Карточкалар-биле ажыл.	1	Арыннын ат оруннарын тывары	25.02	

45	«Ат орну» деп темага хыналда текст.	1		27.02	
46	Шилилгелиг диктант болгаш тестиге анализ. Частырыглар-биле ажыл.	1	Частырыгларын тып, сайгарары	04.03	
47	Кылыг созунун дугайында билиг. Кылыг созунун чугаага ужур-дузасы.	1	К.с.утказын,айтырыгларын, уелерин билири	06.03	
48	Кылыг созунун уелерге, арыннарга болгаш саннарга оскерлири.	1	К.с. амгы уезин тып билири оон айтырыгларын болгаш кожумактарын айтып билири	11.03	
49	Кылыг созунун болур болгаш болбас кылдыныглар илередири.	1		13.03	
50	Кылыг созунун амгы уези.	1	К.с.амгы уезин тып билири, кожумаан айтып билири	18.03	
51	Кылыг созунун эрткен уези.	1	К.с.эрткен уезин тып билири, кожумаан айтып билири	20.03	
52	Кылыг созунун келир уези.	1	К.с.келир уезин тып, оон кожумактарын айтып билири	26.03	
	Кылыг созунун уелери. Бот ажыл (быжыглаашкын)	1		01.04	
53	Болук чуруктар ёзугаар ооредиглиг чогаадыг (ар 139)	1	К.с дужаал хевирин созуглел иштинден тып,шын хереглеп билири	03.04	
54	Хыналда диктант	1	Хыналда ажыл	08.04	
55	Диктантынын анализи. Кылыг созунун дужаал хевиринин дугайында билиг.	1	К.с.даар хевирин, айтырыын, утказын билири	10.04	
56	Кылыг созунун даар хевирин.	1	Алган билиглерин практика кырынга ажыглап билири	15.04	
57	Кылыг созунун дужаал болгаш даар хевирлери быжыглаашкын	1	Алган билиин практикага ажыглап билири	17.04	
58	Сагындырыглыг диктант «Холдарны ургулчу чуур»	1	Чугаа кезектеринин утказын, оларны шын ажыглап билири	22.04	
59	Диктантынын частырыглары-биле ажыл. Грамматиктиг сайгарылга.	1	Алган билиглерин шын ажыглап билири	24.04	
60	Наречие	1	Наречие деп чул дээрзин билири	29.04	
61	Чогаадыкчы диктант.	1	Алган билиин практикага ажыглап билири	06.05	
62	Домак. Домактын чугула	1	Домактар сайгарылгазы	08.05	

	болгаш ийиги черге кежигуннери.				
63 - 64	Чангыс аймак кежигуннерлиг домактар.	2	Алган билиглерин шын ажыглап билири	13.05 15.05	
65	Сос. Состун тургузуу.	1	Состун тургузуу	20.05	
66 - 67	Кошкак ыткыр болгаш кошкак дулей уннерни шын бижири	2	Кошкак ыткыр болгаш кошкак дулей уннерни шын бижири	22.05 27.05	
68	Хыналда диктант	1	Алган билиин практикага ажыглап билири	29.05	
69	Частырыглар – биле ажыл. Катаптаашкын.		Ооренган чуулдерин катаптаары.		
70	Катаптаашкын. Чугаа кезектери. Кылыг созу.	1	Чугаа кезектерин шын тодарадыры. Чуве аттарынын оскерлири.		